

Łomianki, 1 lutego 2021 r.

nr sprawy: BRM.0003.6.2021

Pan

Janusz Skonieczny

Radny Rady Miejskiej

w Łomiankach

Szanowny Panie Radny,

W odpowiedzi na Pana interpelację z dnia 16 stycznia 2021 roku, która wpłynęła do Urzędu w dniu 18 stycznia 2021 roku informuję, że pomoc dla najuboższych mieszkańców Gminy Łomianki polegająca na objęciu podstawowym ubezpieczeniem od zdarzeń losowych nie mieści się w katalogu świadczeń niepieniężnych opieki społecznej, tym samym brak jest możliwości aby z mocy ustawy ubezpieczenie mogłoby być finansowane ze środków OPS.

W uzupełnieniu niniejszej odpowiedzi załączony został opis kategorii świadczeń zaliczanych do świadczeń społecznych.

W tym miejscu należy wskazać, że Ośrodek Pomocy Społecznej może finansować składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz składki na ubezpieczenia społeczne. Mając jednak na uwadze obowiązujące przepisy brak jest podstaw prawnych do przyznania zasiłku celowego w celu sfinansowania składki na inne ubezpieczenia.

Zasiłek przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Przez to pojęcie należy rozumieć potrzebę usprawiedliwioną ze względu na zachowanie życia, zdrowia, a także odgrywania ról społecznych, możliwości zarobkowania i pełnienia funkcji członka rodziny. Jest to potrzeba uzasadniona podstawowym katalogiem dóbr zasługujących na ochronę, z założenia konsumująca się jednorazowo, której zadość czyni

Burmistrz Łomianek

Małgorzata Żebrowska-Piotrak

ul. Warszawska 115, 05-092 Łomianki

tel. 22 768 63 01, faks 22 768 63 02

sekretariat@lomianki.pl

www.lomianki.pl

zaspokojenie jej w minimalnym standardzie. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim w wyroku z 4.09.2014 r., II SA/Go 482/14, LEX nr 1513358, przyjął, że „niezbędna potrzeba to taka, bez zaspokojenia której osoba nie może egzystować, to potrzeba związana z codziennym funkcjonowaniem każdego człowieka i niezbędna do normalnej, godnej egzystencji na poziomie elementarnym”.

Podobnie jak przy zasiłku okresowym ustawodawca wymienia szczególne okoliczności uzasadniające przyznanie omawianego świadczenia. Wyliczenie to ma charakter przykładowy, a ocena zgłaszanych potrzeb powinna być dokonywana z uwzględnieniem celów i zasad pomocy społecznej. Zasiłek celowy może być zatem przyznany na:

- 1) zakup żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego;
- 2) pokrycie kosztów drobnych remontów i napraw w mieszkaniu;
- 3) organizację pogrzebu;
- 4) pokrycie wydatków na leczenie.

Wymienione wyżej potrzeby należą do najbardziej podstawowych i powinny być zaspokajane w pierwszej kolejności. Rozpatrując wnioski o udzielenie pomocy, pierwszeństwo należy przyznać tym, które dotyczą elementarnych potrzeb egzystencjalnych. Zasiłek celowy może być przyznany na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Tę sytuację należy odróżnić od wydania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń medycznych na podstawie art. 54 ustawy dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Decyzja taka uprawnia jej adresata do korzystania ze wszystkich świadczeń opieki zdrowotnej, ma zatem szerszy zakres od decyzji udzielającej zasiłku celowego na pokrycie kosztów konkretnych świadczeń. Świadczenie celowe przyznawane jest zawsze na określony cel, co podkreśla już jego nazwa. Zasiłek nie jest przyznawany na pokrywanie całomiesięcznych kosztów osoby objętej pomocą, lecz ma charakter pomocy doraźnej, ukierunkowanej na konkretny cel bytowy.

W nawiązaniu do odpowiedzi zamieszczam poniżej opis zakresu działania opieki społecznej.

Pod względem przedmiotowym pomoc społeczna została podzielona na kilka kategorii. Ustawodawca wyodrębnił sześć najbardziej doniosłych kierunków jej działania.

ŁOMIANKI

miasto możliwości

Na pierwszym miejscu sfer działania pomocy społecznej wymieniono przyznawanie i wypłatę świadczeń przewidzianych ustawą. Potocznie pomoc społeczna kojarzona jest właśnie z taką działalnością, a udzielanie wsparcia za pomocą różnego rodzaju świadczeń jest jej podstawową funkcją. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń należy rozumieć jako ustalanie uprawnień do świadczeń, w tym prowadzenie postępowania administracyjnego i wydawanie decyzji. Chodzi tu również o realne przekazanie świadczenia niepieniężnego i wypłatę świadczenia pieniężnego. Zgodnie z art. Art. 36. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r.o pomocy społecznej (Dz.U.2020 poz. 1876 ze zm.) Świadczeniami z pomocy społecznej są:

- 1) świadczenia pieniężne:
 - a) zasiłek stały,
 - b) zasiłek okresowy,
 - c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
 - d) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
 - e) (uchylona),
 - f) pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
 - g) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
 - h) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;
- 2) świadczenia niepieniężne:
 - a) praca socjalna,
 - b) bilet kredytowany,
 - c) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
 - d) składki na ubezpieczenia społeczne,
 - e) pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,

-
- f) sprawienie pogrzebu,
 - g) poradnictwo specjalistyczne,
 - h) interwencja kryzysowa,
 - i) schronienie,
 - j) posiłek,
 - k) niezbędne ubranie,
 - l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
 - m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
 - n) mieszkanie chronione,
 - o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
 - p) (uchylona),
 - q) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych,
 - r) (uchylona).

Praca socjalna jest świadczeniem niepieniężnym, w związku z tym wymienienie jej w osobnym punkcie może wydawać się zbędnym powtórzeniem. Niemniej przez takie wyodrębnienie ustawodawca wskazuje na rangę tego świadczenia w systemie pomocy społecznej. Komentowana ustawa definiuje pracę socjalną jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi (art. 6 pkt 12). Znaczenie pracy socjalnej w pomocy społecznej jest nie do przecenienia. Odgrywa ona doniosłą rolę w aktywizacji świadczeniobiorców, udzielaniu tzw. pomocy do samopomocy

i kształtowaniu odpowiedzialnych postaw społecznych. Literatura wskazuje, że umieszczenie pracy socjalnej w podstawowym katalogu zadań pomocy społecznej jest przejawem troski ustawodawcy o realizację tej formy pomocy w ramach planowanych

Burmistrz Łomianek

Małgorzata Żebrowska-Piotrak

ul. Warszawska 115, 05-092 Łomianki

tel. 22 768 63 01, faks 22 768 63 02

sekretariat@lomianki.pl

www.lomianki.pl

działań systemowych. Wyeksponowanie pracy socjalnej w słowniczku ustawowym i w podstawowych kierunkach działania pomocy społecznej jest próbą zwrócenia uwagi na rolę aktywizacji społecznej, pobudzania aktywności w zaspokajaniu potrzeb osób i rodzin, a tym samym przeciwdziałania bierności, roszczeniowości i rozdawnictwu świadczeń.

Kolejną sferą działania pomocy społecznej jest prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej. Należy przez to rozumieć przede wszystkim zakładanie i utrzymywanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, a także wspieranie (zwłaszcza finansowe) placówek realizujących zadania socjalne prowadzone przez inne podmioty niepubliczne. Obowiązek tworzenia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej został *expressis verbis* wyrażony tylko w stosunku do ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie i regionalnych ośrodków polityki społecznej.

Kolejnym zadaniem pomocy społecznej jest analiza i ocena zjawisk powodujących zapotrzebowanie na świadczenia. Należą do nich przede wszystkim bezrobocie, ubóstwo i bezdomność. Oczywiście natężenie poszczególnych sytuacji zależy od wielu innych czynników, a zagrożenia poszczególnymi zjawiskami nie są jednakowe dla wszystkich gmin, powiatów czy województw. Dlatego zjawiska te powinny być poddane badaniom i ocenie w celu ich łagodzenia czy przeciwdziałania im. Ważne jest tzw. rozpoznanie wieloaspektowe, a mianowicie: problemowe (np. poznanie problematyki przemocy w rodzinie), terenowe (np. ustalenie rozmiarów bezdomności w danym mieście), osobowe (np. pozyskanie wiadomości o osobach potrzebujących wsparcia).

Realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych powinna być następstwem poprzedniej kategorii zadań. Istotne jest, by działania pomocy społecznej uwzględniały doniosłe problemy społeczne danego regionu.

Ostatnim z podstawowych kierunków działania pomocy społecznej jest rozwijanie nowych form pomocy i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Muszą one się jednak mieścić w ustawowo wyznaczonych ramach.

ŁOMIANKI

miasto możliwości